

A kohéziós politika felelősségteljes irányítása

A kohéziós beruházások szempontjából mekkora a jelentősége a felelősségteljes kormányzásnak? Melyek a tagállamok és régiók előtt álló legfőbb kihívások e területen, és hogyan kezelhetnék ezeket hatékonyabban?

Ezeket a főbb kérdéseket tették fel a Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága által 2018. május 24-én Brüsszelben megszervezett, a kohéziós politika felelősségteljes irányításáról szóló konferencia részt vevő politikusai, döntéshozói, kutatói és gyakorlati szakemberei. Valamennyi előadó egyet értett abban, hogy a felelősségteljes kormányzás, a szilárd és jól működő közigazgatások és a kedvező üzleti környezet valamennyi eredményes közpolitika kulcsfontosságú összetevői. Ezt támasztja alá számos nemrégiben készült tanulmány és jelentés is, többek között a Bizottság 7. kohéziós jelentése és a Világbank, illetve az OECD tanulmányai is.

A jó közigazgatás valamint a hatékony és eredményes gazdálkodás is elengedhetetlen a kohéziós politika, azaz a legfőbb uniós beruházási politika sikere szempontjából. Az OECD főtitkár-helyettese, Mari Kiviniemi így nyilatkozott vitaindító beszédében: „A kohéziós beruházások megfelelő kezelése kritikus jelentőségű az állami beruházások EU-szerte tapasztalható csökkentésének idején.

Az EU Tanácsa jelenlegi bolgár elnökségének nevében Tomislav Donchev miniszterelnök-helyettes rámutatott az EU és a nemzeti közigazgatások közötti, illetve a közigazgatások közötti tudástranszfer jelentőségére. „A kohéziós politika változásai mindenki számára kedvezőek. Nem csupán egy beruházási folyamatról van szó; a közigazgatások számára ez egy tanulási folyamat valamennyi szinten, az uniós alapok kezelése új mentalitást, kultúrát és szokásokat teremt.”

A Bizottság jelentős szerepet tölt be a népszerűsítésben és az előmozdításban. A konferencia kezdetén Karmenu Vella, a környezetpolitikáért, tengerügyekért és halászati politikáért felelős biztos az uniós alapok irányítását és elszámoltathatóságát célzó, néhány már elindított kezdeményezésről számolt be.

A részt vevő többi előadó – többek között Szlovákia miniszterelnök-helyettese, Richard Raši, Portugália tervezésért és infrastruktúráért felelős minisztere, Pedro Marques, Lengyelország beruházásokért és fejlesztésért felelős minisztere, Jerzy Kwieciński, a Régiók Bizottságának elnöke, Karl-Heinz Lambertz és az Európai Parlament tagja, Constanze Krehl – egyetértett abban, hogy a kohéziós politika kizárólag akkor lehet hatékony, ha az átláthatóságon és a polgárok, illetve magasan képzett szakemberek részvételén alapul, szilárd és előre tekintő vezetés alatt áll, valamint stabil intézményi és szabályozói környezetben működik. Egy további prioritás az összes érintett szereplő – a szociális partnerek, oktatási és kutatási intézmények, állami vállalatok és nem kormányzati szervezetek – bevonása és felhatalmazása.

A DG REGIO főigazgatója, Marc Lemaitre záróbeszédében meghatározta a felelősségteljes kormányzás központi szerepére és az eredményes közigazgatási kapacitásra vonatkozó bizottsági jövőképet, és előrebocsátott néhány, a tagállamok és régiók erőfeszítéseinek növelését ösztönző, újonnan javasolt kereten belüli fontos, új kezdeményezést. E kezdeményezések többek között a következőkre terjednek ki: a technikai segít-

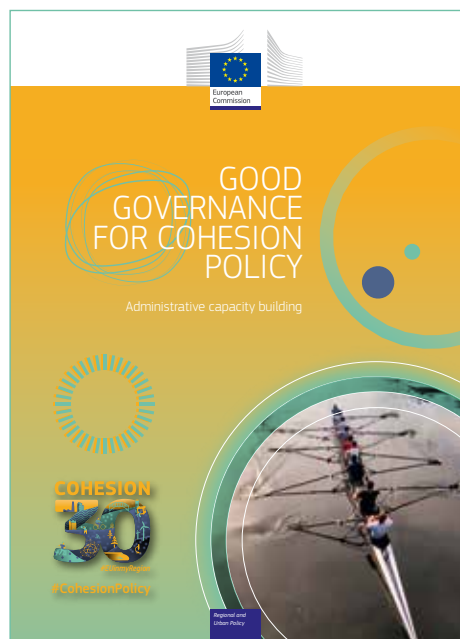

ségnyújtás egyszerűsített és célzottabb alkalmazása, az elért eredményekhez kapcsolódó pénzügyi ösztönzők stratégiai és átfogó ütemterve, valamint a megfelelő irányítású és ellenőrzésű programok kevésbé szigorú ellenőrzése.

A Bizottság a 2020 utáni kereten belüli megoldások tesztelése és kidolgozása céljából kiválasztott öt kohéziós politikai programot, amelyek részt vesznek egy, a közigazgatási kapacitásra vonatkozó, új kísérleti fellépésben. A Közlekedési Infrastruktúra, a környezetvédelmi és fenntartható fejlődéssel kapcsolatos program Görögországban, a Lubelskie regionális program Lengyelországban, az Extremadura regionális program Spanyol-

országban, a Versenyképesség és kohéziós program Horvátországban, a Növekedő régiók program Bulgáriában a Bizottság és az OECD személyre szabott támogatásában részesül az új költségvetési kereten belüli uniós finanszírozású programok irányításának javítása érdekében.

Alább található három másik kiválasztott kezdeményezés, amelyek példákat mutatnak be arról, hogy a TAIEX-REGIO PEER 2 PEER, az integritási megállapodások és az uniós kompetenciakeret milyen módon járult hozzá a felelősségteljesebb irányításhoz és a beruházások hatékony gyakorlati megvalósulásához. ➤

A közigazgatási kapacitásfejlesztésre és a tagállamok és régiók egyedi támogatására vonatkozó eddigi eredményeket bemutató ismertető a következő oldalon érhető el:
<http://europa.eu/!Xh73cf>

A TUDÁS ÉS A BEVÁLT GYAKORLATOK MEGOSZTÁSÁNAK TANULÁSA

A **TAIEX-REGIO PEER 2 PEER** szakértői információcsere-rendszer olyan platformot nyújt az uniós tagállamok közigazgatásai számára, ahol megoszthatják a kohéziós politikával kapcsolatos tapasztalataikat. Lehetővé teszi az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap (KF) beruházásaiért felelős tisztviselők számára, hogy szakértői küldetések, tanulmányutak és specifikus műhelytalálkozók keretében megosszák tudásokat és bevált gyakorlatokat tagállami partnereikkel.

A nemzeti vagy regionális közigazgatások az ERFA/KF témakört közvetlenül érintő bármely kérdésben kérhetnek támogatást. A korábbi információcserék számos területet felölelnek, a városfejlesztéstől, hulladékgazdálkodástól és energiahatékonyságtól kezdve az innováción keresztül egészen a csalásmegelőzésig.

A TAIEX-REGIO PEER 2 PEER az ERFA és KA kezelésében részt vevő közigazgatások – többek között irányító hatóságok, közreműködő szervezetek, ellenőrző, igazoló és koordináló hatóságok, valamint az európai területi együttműködés közös titkárságai – számára érhető el.

Ainsa a spanyol Pireneusok lábánál Aragóniában

Bepillantás a vidéki területek újjászületésébe

Aragónia, Kasztília és León, valamint Kasztília-La Mancha spanyol régiók, a görögországi Evritania és a horvát Lika-Zengg megye küldöttjei 2017 májusában meglátogatták a skót Highlands and Islands Vállalatot (HIE) az Egyesült Királyságban.

A látogatás célja az volt, hogy megtekintsék a skót kormány fejlesztési ügynöksége által a távoli Felföld és szigetek régió elnéptelenedésének megfordítása és a fenntartható helyi gazdasági fejlődésének megteremtése céljából kidolgozott megoldásokat. Az információcserében részt vevő valamennyi régió hasonló kihívásokkal küzd: az EU legritkábban lakott területeinek egyikén található, és meg kell birkózniuk az idősödő népesség, az elnéptelenedés és a gazdasági stagnálás problémáival.

A látogatás során rengeteg olyan tapasztalattal és eszközzel gazdagodtak a résztvevők, amelyeket felhasználhatnak gazdaságuk és a népességcsökkenés által sújtott régiók polgárai életminőségének javításához. Jelenleg jövőbeni partnerségek lehetőségeit tárják fel, valamint „A vidéki elnéptelenedés elleni küzdelem egy új vidékfejlesztési modell révén: A Highlands and Islands Vállalat tapasztalatai” című jelentés elkészítésén dolgoznak, hogy EU-szerte vitát indítsanak e témában.

A TAIEX-REGIO PEER 2 PEER révén teljes körű tájékoztatást kaptunk – a korábban az elnéptelenedéssel és gazdasági stagnálással kapcsolatos kihívásokkal küzdő – Felföld és szigetek régió társadalmi és gazdasági fejlődéséért felelős közigazgatási szervezet napi munkájáról. Kétség nem fér hozzá, hogy ez az eszköz jövőbeni közös kezdeményezések sorát indította el a hasonló demográfiai kihívásokkal szembesülő régiók között.

Joaquín Palacín Eltoro, területrendezési főigazgató, Aragónia kormánya

Bojana Gostej gastroenterológus trbovljei kórházi rendelőjében egy energiahatékonysági fejlesztésekkel kapcsolatos ellenőrzés során

INTEGRITÁSI MEGÁLLAPODÁSOK

A korrupció jelentős gazdasági és társadalmi költségekkel jár. A közbeszerzés gyakran válik a korrupció melegágyává. Az uniós finanszírozású projektekre irányuló közbeszerzési szerződések átláthatóságának biztosítása és az uniós beruházások alapvető hatékonyságának növelése érdekében a Bizottság és a Transparency International (TI) integritási megállapodások megkötését ösztönzik. A 2015-ben indított kezdeményezés segít az uniós adófizetők pénzének védelmében, valamint növeli az elszámoltathatóságot, és fokozza a közigazgatási szervek iránti bizalmat.

Az „Integritási Megállapodások – Civil ellenőrzési mechanizmusok az uniós alapok védelméért” kísérleti projekt a közigazgatási szerveket, a magánszférát és a polgári társadalmat egyesíti.

Az integritási megállapodás az ajánlatkérő és az ajánlattevők közötti jogilag kötelező erejű megállapodás, amelynek keretében a civil társadalom egy független megfigyelőjét bízzák

meg azzal, hogy felügyelje a végrehajtást, és biztosítsa a kötelezettségek szerződő felek általi betartását. Célja az átláthatóság és az elszámoltathatóság fokozása, a bizalom és a hírnév megerősítése, a megtakarítás, valamint a verseny jobb közbeszerzés általi növelése. Az integritási megállapodások – nyilvánvaló előnyeik kívül – intézményi változásokat is ösztönözhetnek, többek között a fokozott digitalizációt, a megterhelő adminisztratív eljárások egyszerűsítését, a kedvezőbb szabályozási környezetet, valamint a fejlettebb irányítást és közigazgatási szolgáltatásokat.

11 uniós tagállamból összesen 17 uniós finanszírozású projektet választottak ki a kísérleti integritási megállapodásokban való részvételre. A projektek sokféle ágazatra kiterjednek: kutatás és innováció, környezetvédelem, kultúra, közlekedés, területi együttműködés, intézményfejlesztés és egészségügy. Az integritási megállapodások és a civil társadalmi partnerszervezetek ezen túlmenően a korrupció elleni harcra, az átláthatóságra és a megállapodásban érintett felek kapacitásépítésére irányuló képzéseket is nyújtanak. ➤

A kórházi felújítás előrehaladásának biztosítása

A közbeszerzést érintő korrupció komoly probléma. Szlovénia nemrégiben vizsgálat alá került, különösen az infrastruktúra és az egészségügy területén: rosszul megépített és a vártnál költségesebb eszközökkel felszerelt kórházak kerültek górcső alá.

Az első aláírt integritási megállapodások egyike ezeket a kérdéseket kezeli, áttekintést nyújt a Szlovénia fővárosától, Ljubljanától nem messze fekvő trbovljei általános kórházat érintő energiahatékonysági intézkedések bevezetéséről.

Szlovénia egészségügyi minisztériuma a TI Szlovéniával partnerségben biztosítja, hogy a közbeszerzési eljárásban

„Integritási megállapodásunk célja a közbeszerzési eljárás átláthatóságának

növelése és az érintett közösségek ellenőrzési tevékenységeibe történő bevonása. Ha mindkét kitűzött célt sikerül teljesítenünk, biztosak lehetünk abban, hogy Szlovéniában megerősödik a társadalmi bizalom, amely uniós szinten jelenleg rendkívül alacsony. Kedvező hatással lehet ez a részvételi és demokratikus folyamatokra, illetve általában az intézményekre. A közbeszerzéssel kapcsolatos tájékoztatás hiánya tovább fokozza a bizalmatlanságot – az integritási megállapodás révén azonban éppen ezen szeretnénk változtatni.

Sebastijan Peterka, projektkoordinátor és kutató,
Transparency International Szlovénia

részt vevő valamennyi fél a személyzet és a betegek számára is biztonságos, magas színvonalú kórházi ellátás biztosítására vonatkozó társadalmi kötelezettségére összpontosítson. A TI Szlovénia felhívja a figyelmet az integritási megállapodásokra, valamint a bejelentők biztonságos jelentéstételét biztosító eljárásokat hoz létre, a vállalkozók pedig tisztességes üzleti gyakorlatok tanúsítása révén azonosulnak az integritási megállapodások erkölcsi elvárásaival.

Az integritási megállapodás egy véget nem érő tanulási folyamat: az ajánlatkérő a komplex eljárások teljesítésére irányuló kapacitását fejleszti, a TI Szlovénia pedig a közbeszerzés nyomom követésére irányuló kapacitásait, illetve a kockázatok és szabálytalanságok azonosítására irányuló képességét fokozza.

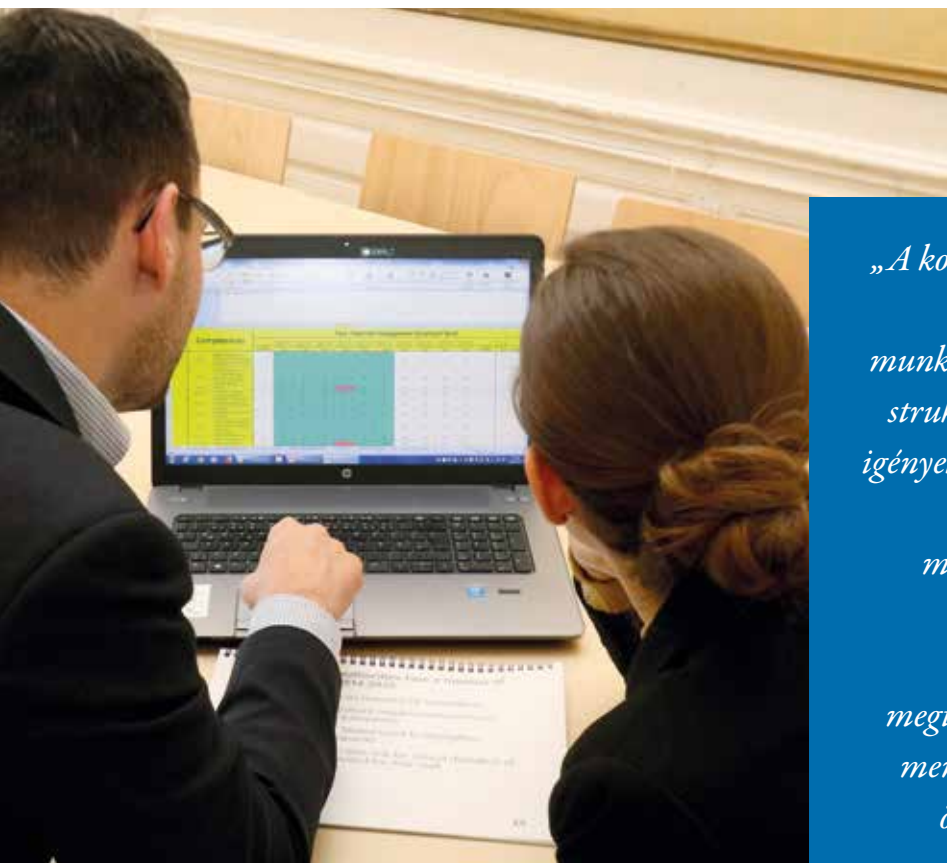
KERET A JOBB TELJESÍTMÉNYÉRT

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap kezelésében részt vevő szervek szabadon felhasználható forrásokat hívhatnak le a személyzeti teljesítmény fokozásának elősegítése céljából.

Az uniós kompetenciakeret az uniós alapok sikeres kezeléséhez szükséges munkavállalói készségek és tudás azonosítására alkalmazható. A keret a nemzeti koordináló szervek, az irányító, igazoló és ellenőrző hatóságok, a közös titkárságok és a közreműködő szervezetek számára áll rendelkezésre. Egy kiegészítő webalapú önértékelési eszköz pedig lehetővé teszi a munkavállalók számára, hogy értékeljék felkészültségi szintjüket, és összehasonlítsák azt a szakmai felügyelők értékelésével, illetve a kompetenciakeretben meghatározott fejlesztési célokkal. A közigazgatási szervek az általános teljesítmény kiszámítása és a fejleszthető területek azonosítása céljából az önértékeléseket akár össze is gyűjthetik.

Az önértékelések eredményei tanulási és fejlődési tervek elkészítéséhez használhatók fel, amelyek az esetleges kompetenciahiányok pótlásában segíthetik a munkavállalókat és az intézményt. Szerepelhetnek a tervekben tantermi vagy munkahelyi képzések, a személyzetet érintő bevált gyakorlatokról szóló szemináriumok és prezentációk, valamint az új tehetségek toborzása vagy a hatékonyság fokozása céljából történő kiszervezés.

Az uniós kompetenciakeret alkalmazása önkéntes, a Bizottság nem látja sem az adatokat, sem a referenciaértékeket. Honlapja egyelőre angol nyelven érhető el, az információk a későbbiekben további nyelveken is elérhetővé válnak. A közigazgatási szervek az eszköz igénybevétele céljából a Regionális és Város-politikai Főigazgatósághoz fordulhatnak.

„A kompetenciakeret a menedzserek és munkavállalók közötti strukturált párbeszéd és az egyedi képzési igények azonosítása révén segített nekünk a megfelelő szintű szaktudás meghatározásában. Amikor egy másik tagállamból származó partnerekkel folytatunk információcserét, mindig megtudhatunk valami újat más országok menedzsment-gyakorlatairól, amelyeket összehasonlíthatunk a sajátunkkal, és tapasztalatot meríthetünk belőlük.”

Markus Seidl, ügyvezető igazgató,
ÖROK-Titkárság, Ausztria

Osztrák irányító hatóság – a változás előmozdítása

Az Osztrák Területrendezési Konferencia (ÖROK) titkársága a „Növekedési és foglalkoztatási befektetés 2014–2020 között Ausztriában” elnevezésű operatív program irányító hatósága. Az uniós kompetenciakeretet alkalmazta Bulgária, Észtország, Görögország, Magyarország, Lengyelország és Románia irányító hatóságainak részvételével induló kísérleti projektjében.

A keret segítette az ÖROK-ot a már meglévő készségek értékelésében, a jövőbeni képzési igények azonosításában, valamint a minősítési követelményekre irányuló strukturált elemzés elkészítésének jelentőségére való figyelemfelkeltésben.

Az ÖROK az önértékelési eszköz eredményeit különösen hasznosnak találta az egyéni munkavállalói profilok létrehozása tekintetében. A készségekről szóló, munkavállalók és felügyelők közötti, mélyreható megbeszélések minden egyes munkavállaló munkakörének megfelelő képesítésére irányuló közös álláshoz vezetett. A képzési hiányok közös megállapításával lehetővé vált a tanulási

lehetőségek egyéni szükségletekhez és feladatkörökhöz történő szorosabb igazítása. A személyzeti képzések és az uniós alapok végrehajtásához szükséges know-how előmozdítását célzó hálózatokra vonatkozó adatok egy zárójelentésben lettek közzétéve.

A networking adatok megerősítették az irányító hatóság uniós finanszírozással kapcsolatos vállalati ismeretek fejlesztésére irányuló stratégiáját – azóta csatlakozott az IQ-Nethez, amely a strukturális alapokból finanszírozott programok végrehajtásának javítása céljából teremt kapcsolatot a regionális európai partnerek között. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/policy/how/improving-investment/